

Beantwoording raadsvragen

Schriftelijke vragen op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening gemeenteraad Elburg 2018

Vraagstelling		IDnr actiepunt 313
☒	Artikel 3.4.6 Schriftelijke vragen	Beantwoording: Schriftelijk binnen 30 dagen

Indiener: Erik Land

Fractie: AB

Datum: 18 februari 2026

Zaaknummer: 444424

Onderwerp: Onderhoud toren Grote kerk Elburg

Raadsvragen:

Stand van zaken

1) Welke concrete stappen heeft het college sinds maart 2025 gezet om te komen tot besluitvorming, financiering en uitvoering van het noodzakelijke onderhoud?

Antwoord:

In het voorjaar van 2025 heeft het college Buro STIEL opdracht gegeven om een volledige technische inspectie van de toren uit te voeren. Deze inspectie is uitgevoerd met een 3D-scan en heeft geleid tot een uitgebreid rapport. Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van signalen van de Monumentenwacht, het niet kunnen luiden van de klokken en meldingen van vrijwilligers en de stadsbeiaardier.

De uitkomst: er is onderbouwd aangegeven dat de werkzaamheden aan de toren idealiter samenvallen met het geplande onderhoud aan de kerk. Dat betekent uitvoering in 2028. Wij sluiten aan bij deze conclusie.

2) Is er na aanleiding van het rapport van bureau Stiel een concreet actie-/onderhoudsplan gemaakt voor de toren?

Antwoord:

Ja, d.w.z. het rapport bevat concrete aanbevelingen voor de restauratie van de toren. Alle technische gebreken, risico's en noodzakelijke restauratiestappen zijn volledig in kaart gebracht.

3) Kunnen wij het rapport van bureau Stiel en het evt. onderhoudsplan met bijbehorend tijdspad ontvangen?

Antwoord:

Nee, d.w.z. rapport waarover de ambtelijke organisatie sinds september 2025 beschikt, is zeer technisch van aard. Het dient als input voor het definiëren van het project (met renovatieplan) dat het college aan uw raad gaat voorleggen. Afwegingen die daarbij een rol spelen zijn: financiën, keuzes over toe te passen technieken en constructies, noodzakelijk onderhoud versus wensen, materiaaltoepassing, enzovoorts.

4) Welke werkzaamheden worden opgepakt voordat de toren in april weer open gaat voor bezoek?

Antwoord:

In de planning vanuit de MJOP (Meerjaren onderhoudsprogrammering) is opgenomen dat wij de klokkenstoel vervangen. Uit het onderzoek komt echter naar voren dat er veel meer (urgente) zaken

Beantwoording raadsvragen

spelen die nodig zijn om de kerktoren als geheel te laten functioneren voor lange periode. Met de kennis van nu zal het (restauratie-)onderhoud dat in beeld is gebracht, binnen één overall project worden uitgevoerd. Dit betekent dat wij momenteel bekijken of en welke werkzaamheden absoluut moeten doorgaan en of wij een integraal projectvoorstel kunnen voorbereiden waarbij wij ook bijvoorbeeld zoeken naar subsidiemogelijkheden of samenwerking met de naastgelegen kerk. Dit is een complexe puzzel.

Dit betekent dat er, ondanks dat diverse tekortkomingen zijn vastgesteld (zoals voegwerk, scheuren, natuursteenafdekking en vochtproblemen), tot op heden geen uitvoeringsplanning is vastgesteld voor maatregelen vóór de openstelling.

Klokken

5) Kunnen (een aantal van) de kerkklokken weer geluid worden? Zo ja, vanaf wanneer in 2026? Graag een concrete datum!

Antwoord:

Nee, dat is op dit moment niet mogelijk. Uit het onderzoek blijkt dat enkele luidklokken in dezelfde frequentie trillen als de toren zelf, waardoor het luiden leidt tot ongewenste torenbewegingen en risico's voor de gewelfconstructie van de kerk. Hierdoor geldt een luidverbod.

6) Wanneer in 2026 kunnen alle klokken weer geluid worden?

Antwoord:

Het luiden van alle klokken kan pas worden hervat als de noodzakelijke constructieve restauraties aan toren, klokkenstoel en carillon zijn uitgevoerd. Het rapport adviseert deze integrale restauratie binnen drie jaar uit te voeren. Een exacte datum is nog niet vast te stellen zoals hierboven toegelicht.

Schilder en pleisterwerk

7) Wanneer wordt het schilderwerk/pleisterwerk in de entree van de kerk opgeknapt? Ook hiervoor graag een concrete datum.

Antwoord:

Het stuc- en sauswerk van het torenportaal verkeert in matige staat door hoge vochtbelasting. Met de informatie uit het rapport en de nieuwe inzichten moeten we hiernaar kijken. Op voorhand is het advies: opnemen in het totaalproject aangezien er aanvullend wetenschappelijk onderzoek nodig is om te achterhalen of er zich oude (waardevolle) schilderijen onder de pleisterlagen bevinden.

8) Zijn de onderhoudswerkzaamheden (schilder- en pleisterwerk, trappen, vlonders etc.) opgenomen in een onderhoudsplan met begroting? Zo ja, hoe komt het dat de werkzaamheden in conform de planning zijn verlopen? Zo nee, is het college van plan om hierin meer planmatig te werken?

Antwoord:

Ja. Alle genoemde onderdelen (schilderwerk, pleisterwerk, trappen, vlonders, metsel- en voegwerk, klokstoel, carillon, natuursteenafdekking) maken onderdeel uit van het totaalplaatje.

Het rapport adviseert om de gehele restauratie in één integrale aanpak uit te voeren. Het college heeft zoals gezegd de uitvoering nog niet opgestart omdat er een grote investering nodig is om de toren weer volwaardig te laten functioneren. Een eerste raming van bureau STIEL - gebaseerd op hun onderzoek uit 2025 - komt (allesomvattend) op € 1.500.000. Dat is inclusief het vernieuwen én verplaatsen van het carillon.

Het budgetrestant in 2025, specifiek voor de kerktoren, bedroeg € 90.986. Vanwege de status Rijksmonument zijn er diverse mogelijkheden voor subsidie van de werkzaamheden.

Toelichting:

In maart 2025 heeft de fractie Algemeen Belang schriftelijke vragen gesteld over het onderhoud, de kerkklokken en de entree van de kerktoren van de Grote- of Sint-Nicolaaskerk. In de beantwoording gaf het college aan dat er gewerkt zou worden aan planvorming: Dat een uitgewerkt plan rond juli 2025 verwacht werd en dat betrokken partijen hierover geïnformeerd zouden worden.

Beantwoording raadsvragen

We begrepen dat bureau Stiel in het afgelopen jaar een rapport heeft gemaakt. Hierover heeft in 2025 een presentatie plaatsgevonden, waarbij o.a. het klokkenluidersgilde, een afvaardiging van de Hervormde Gemeente en een aantal ambtenaren aanwezig waren.

Inmiddels is het januari 2026 en zijn we bijna een jaar verder. Tot op heden is het bij papierwerk gebleven: Er heeft er geen actieve communicatie plaatsgevonden richting de raad en ook is er in/op de kerktoeren nog geen enkele verandering zichtbaar. De kerktoeren oogt rommelig en onverzorgd. (Zie ook de bijgevoegde foto's). En dit is nu al jaren zo. Dit is onnodig wat Algemeen Belang betreft!)

In april gaat de kerktoeren weer open voor bezoek.

Antwoorden:

Zie hierboven.

Werkafspraken vanaf 1 september 2019

- Indiener stuurt vragen naar griffie;
- Griffie stuurt vragen door naar raad, college B&W en MT;
- Vragen worden beantwoord in het sjabloon raadsvragen;
- Beantwoording van technische vragen namens de portefeuillehouder;
- Beantwoording van politieke vragen altijd door het college van B&W;
- iBabs gebruiken voor het beantwoordingsproces;
- Geaccordeerde beantwoording via iBabs naar de griffie
- Griffie zorgt voor verspreiding naar de raad.